

Saksframlegg

Styre, utvalg, komité m.m.	Møtedato	Saksnr.
Formannskapet		

Saksbeh. RATHME Saksansv. Thomas H. Meyer	Arkiv	Arkivsaknr. 26/7926
---	-------	------------------------

Høring - lokal forskrift om tilskudd til private barnehager 2027

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Formannskapet vedtar å legge forslag til Forskrift om tilskudd til private barnehager i Råde kommune for tilskuddsåret 2027 ut til offentlig høring.
2. Høringsfristen settes til 16. oktober 2026.
3. Saken legges frem for kommunestyret til endelig behandling etter gjennomført høring.

Bakgrunn for saken og historikk:

Stortinget har vedtatt endringer i barnehageloven og nytt regelverk for finansiering av private barnehager. Fra og med tilskuddsåret 2027 skal kommunene fastsette tilskuddssatser til private barnehager i lokal forskrift. Dette innebærer at kommunen må følge saksbehandlingsreglene for forskrifter etter forvaltningsloven, herunder krav om offentlig høring før forskriften vedtas.

For å oppfylle kravene i det nye regelverket er det utarbeidet forslag til lokal forskrift om tilskudd til private barnehager i Råde kommune.

Saksopplysninger:

Private barnehager er en viktig del av det samlede barnehagetilbudet i Råde kommune. Kommunen har ansvar for å finansiere godkjente private barnehager i samsvar med gjeldende lov- og regelverk.

Forslaget til forskrift gjelder tilskuddsåret 2027 og regulerer kommunens beregning og utbetaling av tilskudd til private barnehager. Forskriften er utarbeidet med hjemmel i barnehageloven og den nasjonale forskriften om finansiering av private barnehager. Den omfatter blant annet bestemmelser om grunntilskudd, dokumentasjon av beregningsgrunnlag og fastsettelse av tilskudd til den enkelte barnehage.

Etter det nye regelverket skal kommunen vedta lokal forskrift for hvert enkelt tilskuddsår. Forskriften skal som hovedregel vedtas innen 31. oktober året før tilskuddsåret. For tilskuddsåret 2027 gjelder en overgangsordning hvor fristen for vedtak er satt til 30. november 2026. Dette innebærer at fastsettelse av lokal forskrift om tilskudd til private barnehager vil bli en årlig, tilbakevendende politisk sak.

Det nye finansieringsregelverket gir kommunene større mulighet til å tilpasse finansieringen til lokale forhold. Kommunen skal fastsette satser for grunntilskudd, og kan samtidig fastsette satser og kriterier for ekstra grunntilskudd dersom enkelte private barnehager har tilsvarende driftsforutsetninger eller behov som ligger til grunn for særskilte kommunale kostnader. Eventuelle kriterier for ekstra grunntilskudd må fremgå av den lokale forskriften og være basert på objektive og etterprøvbare forhold. Formålet er å sikre at tilskuddene i størst mulig grad samsvarer med lokale behov samtidig som prinsippet om likeverdig behandling av kommunale og private barnehager ivaretas.

Regelverket for pensjonstilskudd er også endret fra og med tilskuddsåret 2027. Kommunen skal nå beregne pensjonstilskudd med utgangspunkt i den enkelte private barnehages pensjonsvilkår. I den nasjonale finansieringsforskriften er det fastsatt tre prosentsatser for beregning av pensjonstilskudd: 5 %, 8 % og 11 %. Kommunen skal innplassere hver privat barnehage på den satsen som best samsvarer med barnehagens pensjonsordning. Innplasseringen skjer gjennom enkeltvedtak og skal begrunnes av kommunen. Pensjonstilskuddet inngår derfor ikke i den lokale forskriften, men fastsettes særskilt for den enkelte barnehage.

I henhold til forvaltningslovens bestemmelser om forskrifter skal forslag til forskrift legges ut til offentlig høring før endelig politisk behandling og vedtak.

Vurdering:

Kommunedirektør vurderer at den foreslåtte forskriften gir et godt grunnlag for kommunens tilskuddsforvaltning og ivaretar kravene i det nye regelverket.

Forskriften bidrar til forutsigbarhet for private barnehager og fastsetter lokale satser for grunntilskudd. Den beskriver videre beregningsgrunnlaget, dokumentasjonen og de overordnede prinsippene som ligger til grunn for kommunens tilskuddsberegning. De nærmere beregningsreglene følger av barnehageloven og den nasjonale finansieringsforskriften. Forskriften bidrar til åpenhet, etterprøvbarhet og forutsigbarhet i kommunens tilskuddsforvaltning.

Kommunedirektør har vurdert mulighetene det nye regelverket gir for å fastsette satser og kriterier for ekstra grunntilskudd. For tilskuddsåret 2027 foreslås det imidlertid ikke å fastsette ekstra grunntilskudd. Kommunen har ikke holdt utgifter knyttet til særlige driftsforutsetninger, satsinger eller særskilte behov utenfor beregningsgrunnlaget for grunntilskuddet. Private barnehager vil dermed motta tilskudd beregnet med grunnlag i kommunens ordinære driftsutgifter til barnehagesektoren.

Regelverket er nytt, og det har vært begrenset tid for både kommunene og Statsforvalterne til å vurdere alle sider av de nye bestemmelsene. Det pågår fortsatt opplærings- og veiledningsarbeid i regi av blant annet KS og Statsforvalteren for å bidra til en felles forståelse av regelverket og hvordan kommunenes handlingsrom skal praktiseres. Det vurderes dersom som hensiktsmessig å legge til grunn en nøktern og forutsigbar innføring av ordningen i 2027, før det eventuelt vurderes ytterligere lokale tilpasninger i senere tilskuddsår.

Ettersom forskriften skal vedtas på nytt hvert år, vil kommunen fortløpende kunne vurdere om det er grunnlag for å benytte mulighetene i regelverket til å fastsette kriterier for ekstra grunntilskudd. Dette kan eksempelvis være knyttet til åpningstider, kommunale satsingsområder eller andre særskilte driftsforutsetninger som gir merutgifter for enkelte barnehager. Eventuelle slike vurderinger vil bli lagt frem for politisk behandling i forbindelse med senere års forskrifter.

Forskriften skal etter planen behandles endelig av kommunestyret 3. desember 2026. Dette er tre dager etter fristen 30. november 2026 som gjelder som overgangsbestemmelse for fastsettelse av lokale forskrifter for tilskuddsåret 2027. Kommunedirektøren vurderer at dette ikke medfører vesentlig risiko verken for saksbehandlingen, kommunens tilskuddsforvaltning eller de private barnehagenes økonomiske forutsigbarhet. Forskriften vil tre i kraft 1. januar 2027, og tilskuddssatsene vil være kjent før tilskuddsårets start.

Siden tilskuddssatsene skal fastsettes gjennom lokal forskrift, skal saksbehandlingen følge bestemmelsene i forvaltningsloven kapittel VII om forskrifter. Dette innebærer blant annet at forslag til forskrift skal sendes på høring før endelig vedtak fattes. Høringen skal sikre at berørte parter gis anledning til å uttale seg, og bidra til at saken er tilstrekkelig opplyst før endelig behandling.

Kommunedirektør anbefaler derfor at forskriftsforslaget sendes på offentlig høring før endelig behandling i kommunestyret

Medbestemmelse og konsekvenser for brukerne:

Forslag til forskrift sendes på offentlig høring i ca 6 uker med høringsfrist 16. oktober 2026

Private barnehager i kommunen og øvrige relevante høringsinstanser vil bli invitert til å komme med innspill til forskriften. Høringsuttalelsene vil bli vurdert og oppsummert i saken som legges frem for endelig politisk behandling.

Vedlegg:

Dok. dato

1. 25.08.2026
2. 26.08.2026

Tittel

- Høring - lokal forskrift tilskudd til private barnehager for 2027
Selvkost og satsberegning - §19a grunntilskudd